

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr: 7154.05.51671

**Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim**

Dato, 1.10.2004

FERDIGSTILLING AV ORDNINGEN MED NASJONALE LAKSEVASSDRAG OG LAKSEFJORDER - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 29.3 2004 angående høring av ferdigstilling av ordningen med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 12 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen vel ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge.

Bakgrunn

Villaksutvalget foreslo i sin utredning *NOU 1999:9 Til laks åt alle kan ingen gjera?* opprettelse av nasjonale laksevassdrag og laksfjorder.

Stortinget opprettet i februar 2003 37 nasjonale laksevassdrag og 21 nasjonale laksefjorder. Stortinget understreket i likhet med Regjeringen at ordningen totalt sett skulle omfatte om lag 50 laksebestander.

Stortinget har allerede vedtatt prinsippene for forvaltningen av de nasjonale laksevassdraga og laksefjordene.

Denne høringen omfatter derfor kun nye vassdrag og fjordområder, og det er kun det eksakte omfanget og den geografiske fordelingen som her skal vurderes og siden besluttes.

Bevaring av biologisk mangfold

Da "Verdenskommisjonen for miljø og utvikling" (Brundtland-kommisjonen) la fram sin rapport i 1987, understreket den at det er avgjørende for framtidig utvikling at mangfoldet i levende natur bevares. Som oppfølging av denne rapporten ble det under FN's Konferanse for miljø og utvikling (UNCED) i Rio de Janeiro i 1992 lagt fram en egen konvensjon om bevaring av det biologiske mangfoldet. Denne konvensjonen var den første globale avtalen som omfattet vern og bærekraftig bruk av alt biologisk mangfold. Norge var blant de første landene som både underskrev og

ratifiserte denne avtalen, og dermed forpliktet seg til å ta vare på alt biologisk mangfold som naturlig forekommer i Norge.

Etter 1992 har det derfor blant annet blitt lagt fram en rekke Stortingsmeldinger som fokuserer på viktigheten av bærekraftig utvikling og bevaring av biologisk mangfold. Dette gjelder blant annet følgende meldinger:

- St meld nr 58 (1996-97) Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling. Dugnad for framtida.
- St meld nr 39 (2000-2001) Friluftsliv. Ein veg til høgare livskvalitet.
- St meld nr 42 (2000-2001) Biologisk mangfold. Sektoransvar og samordning.
- St meld nr 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand.
- St meld nr 1 (2004-2004) Nasjonalbudsjettet 2004.

Villaksen er utryddet i mange europeiske land, men en siste rest av den atlantiske laksestammen finnes fortsatt i Norge. Norge har således et internasjonalt ansvar for å bevare den atlantiske laksestammen. Vi har derfor også internasjonalt forpliktet oss til å sette inn nødvendige tiltak for å bevare villaksen på kort og lang sikt.

Villaks og friluftsliv

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Fritidsfiske er en viktig friluftslivsaktivitet i Norge. Dette også en aktivitet som i stor grad er tilgjengelig for allmennheten. Laksefiske er en viktig og attraktiv del av dette fritidsfisket. Det er derfor viktig at det settes inn nødvendige tiltak for å bevare villaksen i Norge, ikke bare som en del av det biologiske mangfoldet, men også som en forutsetning for å ta vare på en viktig del av den norske friluftslivstradisjonen.

Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder

Lakseoppdrett er i dagen en stor og reell trussel mot villaksen blant annet på grunn av et stort antall rømte oppdrettelaks og spredning av sykdommer. FRIFO støtter derfor opprettelsen av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder. Vi mener dette er et viktig og nødvendig tiltak for å bevare villaksen i Norge og fritidsfiske som en viktig friluftslivsaktivitet.

Når det gjelder antall laksevassdrag mener vi dette må bygge på en faglig vurdering. Denne faglige vurderingen må bygge på kvaliteten og verdien av den enkelte laksestamme lokalt, vurdert opp i mot en nasjonal helhet. 50 nasjonale laksevassdrag bør derfor ikke settes som en absolutt øvre grense hvis det er vassdrag som ut fra en faglig helhetsvurdering bør være med.

Også opprettelsen av nasjonale laksefjorder må bygge på en faglige vurdering. Antall laksefjorder og forvaltningen av disse må derfor bygge på faglige kriterier som kan sikre villaksen. I disse laksefjordene må det settes inn nødvendige tiltak som kan sikre villaksen på lang sikt. I og med at oppdrettsnæringen er en stor og reell trussel mot villaksen, kan FRIFO vanskelig forstå at nasjonale laksefjorder kan kombineres med oppdrettsanlegg. Vi ber derfor om at det gjennomføres

nødvendige tiltak og gjennomføres en forvaltning i de nasjonale laksefjordene som kan sikre villaksen på lang sikt, noe vi mener at de allerede vedtatte prinsippene dessverre ikke gjør.

Når det gjelder konkret utvalgelse og av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder har FRIFO ingen forutsetninger for å vurdere dette. Vi forutsetter imidlertid at utvelgelsen bygger på faglige kriterier slik at de mest verdifulle laksestammene og laksefjordene blir sikret og at dette sees i en nasjonal helhet.

For nærmere detaljer viser vi til høringsuttalelse fra Norges Jeger- og Fiskerforbund.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent